

**REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
GRAD ZADAR**

Gradonačelnik

KLASA:550-01/22-01/09
URBROJ: 2198/01-2-23-7
Zadar, 21. travnja 2023.

- GRADSKOM VIJEĆU GRADA ZADRA -

PREDMET: Prijedlog Programa potreba za socijalnu
skrb i zdravstvo Grada Zadra za 2023. godinu

**NADLEŽNOST
ZA DONOŠENJE:** GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PRAVNI TEMELJ: - **Zakon o socijalnoj skrbi - članak 289.**
(*"Narodne novine" br. 18/22, 46/22 i 119/22*)
- **Statut Grada Zadra - članak 27.**
(*"Glasnik Grada Zadra", broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15-
pročišćeni tekst, 3/18, 7/18-pročišćeni tekst, 15/19, 2/20 i
3/21*)

PREDLAGATELJ: Gradonačelnik

IZVJESTITELJ: Pročelnik Mario Pešut, prof.

MATERIJAL IZRADIO: UO za socijalnu skrb i zdravstvo

O b r a z l o ž e n j e

Plan za 2022. godinu, uključujući i prihvaćene amandmane iznosio je 27.895.790,00 kn. Preraspodjelom proračuna koja je vršena u četiri navrata proračun je umanjen za 1.787.000,00 kn i sveden na iznos od 26.108.790,00 kn (3.465.231,94 eura). Rebalansom proračuna potkraj godine sredstva su smanjena za dodatnih 655.350,00 kn, što je u konačnici iznosilo 25.453.440,00 kn (3.378.252,00 eura).

Prijedlogom Proračuna za 2023. godinu, proračunska sredstva se u odnosu na navedena sredstva po rebalansu proračuna za 2022. godinu povećavaju za 600.982,40 eura i iznose 3.979.234,44 eura. Navedena povećanja odnose se na sufinanciranje novih programa kao što su: troškova izvanškolskih aktivnosti djece čiji roditelji ostvaruju pravo na doplatu za djecu zatim na smještaju za roditelje djece koja se zbog težih oboljenja moraju liječiti izvan Zadra te na izgradnju azila (skloništa) za napuštene i izgubljene pse i mačke koji se zateknu na javnim površinama grada Zadra. Ostala povećanja odnose se na povećanje postojećih aktivnosti: školske preventivne programe, naknade za novorođenčad te subvenciju boravka djece u predškolskim ustanovama.

Slijedom navedenog, dostavlja se Gradskom vijeću Prijedlog Programa potreba za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra za 2023. godinu - na razmatranje i odlučivanje.

GRADONAČELNIK

Branko Dukić, v.r.

Temeljem članka 289. Zakona o socijalnoj skrbi (*“Narodne novine“* br. 18/22, 46/22 i 119/22) i članka 27. Statuta Grada Zadra (*„Glasnik Grada Zadra“*, broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15 - pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 - pročišćeni tekst, 15/19, 2/20 i 3/21) **Gradsko vijeće Grada Zadra**, na **__ sjednici**, održanoj dana _____ **2023. godine, d o n o s i**

PROGRAM POTREBA ZA SOCIJALNU SKRB I ZDRAVSTVO GRADA ZADRA ZA 2023. GODINU

I.

DJELOKRUG RADA I UNUTARNJI USTROJ UPRAVNOG ODJELA

Sukladno odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (*„Narodne novine“* broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 i 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), Grad Zadar nadležan je, između ostalog, za obavljanje poslova iz lokalnog djelokruga vezanih za socijalnu skrb i brigu o javnom zdravlju, a kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. Člankom 289. stavak 1. Zakona o socijalnoj skrbi definirano je da su “jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne osigurati sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi sukladno ovom Zakonu i zakonima kojima se uređuje financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalnih usluga na svojem području“, a stavkom 7. istog članka određeno je da „jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno ovim Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva“.

Odlukom o ustrojstvu upravnih tijela Grada Zadra (*„Glasnik Grada Zadra“* broj 9/17) određeno je da te poslove obavlja Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo (u daljnjem tekstu Odjel), a koji se odnose na skrb za građane koji zbog različitih nepovoljnih životnih okolnosti nisu u stanju sami rješavati svoje osnovne potrebe (siromašni, osobe s invaliditetom, teže bolesne osobe, starije i nemoćne osobe, žrtve nasilja itd.) te poslove vezane za prevenciju nastanka bolesti i promicanje i zaštitu zdravlja stanovništva.

Pravilnikom o unutarnjem redu Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređeno je unutarnje ustrojstvo Odjela, djelokrug rada, način upravljanja, naziv radnih mjesta i broj potrebnih službenika i namještenika. U Odjelu se obavljaju plansko-analitički poslovi koji se odnose na utvrđivanje potreba stanovništva, praćenje relevantnih pokazatelja, izradu nacrtu akata i unapređenje metoda rada itd. Službenici Odjela također provode upravne i neupravne postupke za ostvarenje pojedinih prava građana koja su definirana općim aktom (Odlukom o socijalnoj skrbi), kao što su: pomoć za podmirivanje troškova stanovanja, subvencija boravka djece u predškolskim ustanovama, pomoć i njega starijim i nemoćnim osobama, novčana naknada za opremu novorođenčadi itd.

Dio poslova Odjela odnosi se na programe javnih potreba iz socijalne skrbi i zdravstva koji se, po provedenom javnom natječaju, realiziraju u partnerstvu s odgovarajućim ustanovama ili udrugama građana. Ti programi odnose se na jedno od sljedećih područja djelovanja:

- socijalnu i psihosocijalnu zaštitu građana, a osobito zaštitu: djece, i mladih, žena i obitelji, djece s poteškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom, kronično bolesnih osoba, osoba starije životne dobi, branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata itd.
- zaštitu zdravlja građana: prevenciju i promicanje zdravlja, zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjećivanje, prevenciju i suzbijanje različitih vidova ovisnosti kod mladih (alkohol, droga, klađenje, kocka, videoigre...)
- zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja i uklanjanje lešina životinja s javnih površina grada Zadra.

Program potreba Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo – **Razdjel 040**, podijeljen je u četiri glave i to:

- **Glava 040-01** Socijalna skrb
- **Glava 040-02** Dječji vrtić LATICA
- **Glava 040-03** Zdravstvo
- **Glava 040-04** Branitelji i udruge iz Domovinskog rata i II. svjetskog rata

Plan za 2022. godinu, uključujući i prihvaćene amandmane iznosio je 27.895.790,00 kn. Preraspodjelom proračuna koja je vršena u četiri navrata proračun je umanjen za 1.787.000,00 kn i sveden na iznos od 26.108.790,00 kn (3.465.231,94 eura). Rebalansom proračuna potkraj godine sredstva su smanjena za dodatnih 655.350,00 kn, što je u konačnici iznosilo 25.453.440,00 kn (3.378.252,00 eura).

Prijedlogom Proračuna za 2023. godinu, proračunska sredstva se u odnosu na navedena sredstva po rebalansu proračuna za 2022. godinu povećavaju za 600.982,40 eura i iznose 3.979.234,44 eura. Navedena povećanja odnose se na sufinanciranje novih programa kao što su: troškova izvanškolskih aktivnosti djece čiji roditelji ostvaruju pravo na doplatu za djecu zatim na smještaju za roditelje djece koja se zbog težih oboljenja moraju liječiti izvan Zadra te na izgradnju azila (skloništa) za napuštene i izgubljene pse i mačke koji se zateknu na javnim površinama grada Zadra. Ostala povećanja odnose se na povećanje postojećih aktivnosti: školske preventivne programe, naknade za novorođenčad te subvenciju boravka djece u predškolskim ustanovama.

Navedene promjene po pojedinim Glavama proračuna vidljive su prema pokazateljima u slijedećoj tablici, a što je u daljnjem tekstu detaljno prikazano po pojedinim aktivnostima odnosno po pozicijama s obrazloženjima.

Tablica broj 1.

Razdjel 040: UO za socijalnu skrb i zdravstvo	Proračun 2022.	Razlika 2022. i 2023,	Plan 2023.	Plan projekc 2024.	Plan projekc 2025.
Glava 040-01 Socijalna skrb	1.936.425,77	-30.182,47	1.906.243,30	1.947.569,41	1.948.564,50
Glava 040-02 Dječji vrtić LATICA	1.006.495,45	+159.170,66	1.165.666,11	1.097.507,87	1.102.507,93
Glava 040-03 Zdravstvena zaštita	357.024,35	+474.648,69	831.673,04	655.654,73	655.654,73
Glava 040-04 Udruge iz Domov. rata i II svj. rata i poraća	78.306,46	-2.654,47	75.651,99	75.670,31	75.670,31
SVEUKUPNO	3.378.252,04	600.982,40	3.979.234,44	3.776.402,32	3.782.397,44

Zakonske i druge pravne osnove za uvođenje programa socijalne skrbi

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 i 137/15, 123/17, 98/19, 144/20)
- Statut Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“ br. 9/09, 28/10, 3/13 i 9/14, 2/15 – pročišćeni tekst i 3/18 i 7/18-pročišćeni tekst, 15/19, 2/20 i 3/21)
- Strategija razvoja grada Zadra 2013.-2020.
- Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH za razdoblje 2021.-2027.
- Zakon o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ br. 18/22, 46/22 i 119/22)
- Odluka o socijalnoj skrbi („Glasnik Grada Zadra“ broj 15/17)
- Zakon o Hrvatskom crvenom križu („Narodne novine br. 71/10 i 136/20)
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017-2022.
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine
- Zakon o ustanovama („NN“ 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19)
- Zakon o udrugama („ NN“ br. 74/14 i 70/17 i 98/19)
- Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („NN“ br. 26/15 i 37/21)
- Opća uredba o zaštiti podataka – Uredba EU 2016/679
- Zakon o provedbi Opće uredbе o zaštiti podataka („NN“ br. 42/18)

Brojčani pokazatelji proračuna za 2023. s projekcijama za 2024. i 2025. godinu vidljivi su u narednim tablicama po pojedinim programima i aktivnostima s detaljnim obrazloženjima, kako slijedi.

II. GLAVA 040-01 SOCIJALNA SKRB

Sredstva za realizaciju programa socijalne skrbi

U Glavi 040-01 financiraju se programi čiji je glavni cilj smanjenje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti kod socijalno najugroženijih kategorija stanovništva, osnaživanje najranjivijih skupina građana grada Zadra te mjere populacijske politike. Socijalnu skrb ostvaruju osnovne dvije kategorije korisnika:

- siromašni koji nemaju vlastitih prihoda ili su ti prihodi manji od propisanih cenzusom
- osobe koje socijalnu skrb primaju u svrhu zadovoljenja specifičnih potreba, nastalih uglavnom zbog: invaliditeta, psihičke bolesti, ovisnosti itd. U ovu kategoriju spadaju također i ranjive skupine građana kao što su: djeca i mladi bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca i mladež s poremećajima u ponašanju, stari i nemoćni, žrtve obiteljskog nasilja, itd.

Tablica broj 2.

Glava 040-01: SOCIJALNA SKRB	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
1. Program: Socijalna skrb za starije osobe	453.305,59	408.786,28	408.786,28	408.786,28
2. Program: Zaštita životnog standarda	653.394,39	591.943,73	593.948,64	594.943,73
3. Program: Psihosoc. zaštita obitelji, djece i mladih	528.435,86	631.440,69	670.761,89	670.761,89
4. Program: Pobjedj. kvalitete života osoba sa invaliditetom	90.251,51	55.743,58	55.743,58	55.743,58
5. Program: Financir. udruga s područja socijalne skrbi	209.038,42	218.329,02	218.329,02	218.329,02
UKUPNO:	1.936.425,77	1.906.243,30	1.947.569,41	1.948.564,50

Za ostvarenje **Programa Socijalna skrb za starije i nemoćne osobe** planirana su sredstva prema slijedećim aktivnostima.

Tablica broj 3.

1. Program: Socijalna skrb za starije i nemoćne osobe	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Aktivnost: Pomoć i njega u kući	189.793,62	189.793,62	189.793,62	189.793,62
Aktivnost: „Halo pomoć“	53.089,12	59.725,26	59.725,26	59.725,26
Aktivnost: Programi udruga umirovlj.	26.554,56	26.544,56	26.544,56	26.544,56
Aktivnost: Novčane pomoći umirovlj. Uskrsnice“, „Božićn.“, poklon bon	185.878,29	132.722,84	132.722,84	132.722,84
UKUPNO	453.305,59	408.786,28	408.786,28	408.786,28

Starije osobe i umirovljenici spadaju u kategoriju posebno ranjivih skupina građana. Socijalnim programom Grada Zadra tijekom 2023. godine u planu je nekoliko aktivnosti koje će se provoditi u partnerstvu s odgovarajućim udrugama građana ili ustanovama, s ciljem poboljšanja uvjeta i kvalitete života osoba starije životne dobi.

Aktivnost A1015-01 Pomoć i njega u kući

Opis i cilj aktivnosti

Usluga pomoći i njega u kući namijenjena je socijalnoj i psihosocijalnoj zaštiti teško i kronično bolesnih osoba, osoba s invaliditetom i osoba starije životne dobi koje svoje osnovne životne potrebe ne mogu rješavati same, a podrazumijeva: pomoć pri organiziranju prehrane (nabava i dostava gotovih obroka), obavljanju kućnih poslova (nabava živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje ogrjeva, organiziranje pranja i peglanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština), održavanje osobne higijene... Ovu aktivnost provode gerontodomačice Službe za pomoć i njegu pri Domu za odrasle osobe Sv. Frane u Zadru, a u skladu s Odlukom o socijalnoj skrbi i Ugovorom zaključenim između Grada i Doma. Ova aktivnost provodi se s ciljem poboljšanja kvalitete života starijim i nemoćnim osobama kao i radi smanjenja smještaja starijih osoba u domove i u isto vrijeme poticaj za povećanja izlazaka iz domova u vlastiti dom, stimulirajući na taj način obiteljsku reintegraciju i smanjenje pritiska na institucionalni smještaj.

Pokazatelji uspješnosti

Prema procjeni Doma tijekom 2023. godine ovu uslugu koristit će, kao i ranijih godina oko 70 osoba, što odgovara kapacitetima koje kvalitetno može pružati tim od 11 gerontodomačica stalno zaposlenih i dvije na određeno vrijeme, te jednog radnog terapeuta i jednog vozača. Svaka njegovateljica svakodnevno skrbi o šest ili sedam korisnika po sat vremena dnevno, u njihovom domu. Prema iskazima samih korisnika i članova njihovih obitelji u potpunosti je opravdano uvrštavanje ove aktivnosti u Socijalni program Grada Zadra, kao vid izvan-institucionalne skrbi za starije osobe, s tendencijom daljnjeg jačanja ove usluge u smislu zapošljavanja novih gerontodomačica.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Broj i kvaliteta pružanja usluga-11 gerontodomačica	Broj korisnika usluge	85	70
	Broj pruženih usluga mjesečno	1000	840

Aktivnost A1015-02 „Halo pomoć“

Opis aktivnosti

Program „Halo pomoć“ suvremeni je oblik skrbi za starije i nemoćne osobe bez obiteljske potpore, a provodi se u partnerstvu s Domom za psihički bolesne odrasle osobe Sv. Frane u Zadru. Korisnici ove usluge ostaju u svom domu bez osjećaja napuštenosti i osamljenosti, jer u svakom trenutku pri bilo kakvoj ugrozi, mogu pritiskom na gumb specijalnog aparatića dobiti vezu s pružateljima usluge i dobiti odgovarajuću žurnu pomoć ili savjet. Provedba programa regulirana je ugovorom zaključenim između Grada Zadra i Doma za odrasle osobe, a pored nabavke i održavanja aparatića ova aktivnost podrazumijeva i financiranje djelatnika koji pružaju pomoć korisnicima na njihov poziv. U svrhu poboljšanja pružanja ove usluge s vremena na vrijeme potrebno je servisirati postojeće ili nabaviti nove aparatiće.

U ovu aktivnost spada i Posudionica medicinskih pomagala kao mjera poboljšanja kvalitete života starih i nemoćnih osoba, a provodi se u partnerstvu Grada Zadra, Doma sv. Frane, Carutasa Zadarske nadbiskupije i Lige za borbu protiv raka.

Pokazatelj uspješnosti

Uslugu „Halo pomoći“ tijekom godine koristi oko 90 starijih i nemoćnih osoba koje žive same na području grada Zadra (a razna medicinska pomagala tijekom jedne godine koristi oko petsto osoba). Njima je u kriznim situacijama, pritiskom na tipku posebnog aparatića, cjelodnevno osigurana žurna pomoć, bilo dolaskom na lice mjesta ili razgovorom i savjetima putem telefona. Ovom aktivnošću spriječene su neugodne posljedice koje bi se mogle dogoditi osobama bez obiteljske podrške. Tijekom 2022. godine bilo je oko 655 poziva za pomoć, od čega 10 poziva za hitnom medicinskom pomoći, 93 poziva za intervencijom socijalnog radnika na adresi prebivališta korisnika i oko 552 intervencija zbog razgovora vezanih za lakše zdravstvene tegobe ili davanja psihosocijalne pomoći. Za očekivati je da će isti broj korisnika trebati ovu vrstu pomoći i tijekom 2023. godine.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Broj i kvaliteta pruženih usluga	Broj korisnika usluge	100	90
	Broj intervencija	700	655

Aktivnost A1015-03 Udruga umirovljenika

Opis aktivnosti

Programi udruga umirovljenika uglavnom su vezani uz sportsko-rekreativna i kulturna događanja, kao i pružanje različitih oblika skrbi: besplatna pravna pomoć i savjeti, socijalna zaštita (davanje jednokratnih pomoći bolesnim, nemoćnim i najsiromašnijim članovima) te prevencija bolesti (predavanja o zdravstvenoj zaštiti, organiziranje mjerenja tlaka i razine šećera u krvi). Sredstva za provedbu aktivnosti udrugama dodjeljuju se temeljem Odluke o raspodjeli sredstava, i ugovora, a što je rezultat prethodno provedenog Javnog natječaja.

Pokazatelji uspješnosti

Na području grada Zadra djeluje sedam udruga umirovljenika s nekoliko tisuća članova. Putem svakodnevnih aktivnosti udruga, osobe treće životne dobi se rekreiraju na različite načine čime sadržajno obogaćuju život oslobođen ranijih svakodnevnih obveza iz radnog odnosa, a ujedno akcijama testiranja razine šećera u krvi, mjerenjem krvnog tlaka i sl. preventivno djeluju na sprječavanje nastanka ili pogoršanja postojeće bolesti. Ovo povećanje od 30.000,00 kn (3.981,68 eura) odnosi se na porast režijskih i knjigovodstvenih usluga te pojačanog druženja nakon slabljenja mjera zbog epidemije korona virusa.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Udruga umirovljenika s programima i korisnicima	- Broj udruga	7	7
	-Broj korisnika	2.600	2.500

Aktivnost A1015-04 Potpore umirovljenicima

- Novčana pomoć umirovljenicima - „uskrsnice“

Do 2022. godine uskrsnica se dijelila umirovljenicima čija mirovina ne prelazi iznos od 2.000,00 kn (265,45 eura) u jednokratnom iznosu od 26,54 eura (200,00 kn). Od 2022. godine, pored uskrsnica dijele se i božićnice.

Pravo na uskrsnice u 2023. godini ostvaruju svi umirovljenici s mirovinama do 198,08 eura (1.500,00 kn) na način da im se isplaćuje jednokratni iznos od 53,09 eura (400,00 kn).

Božićnica se isplaćuje onim umirovljenicima u različitim iznosima što ovisi od visine mirovine. Tako da umirovljenici s mirovinama do 900,00 kn (119,45 eura) dobivaju uskrsnicu u iznosu od 400,00 kn, (53,09 eura) oni s mirovinom od 900,00 do 1.200,00 kn (159,27 eura) iznos od 300,00 kn (39,82 eura) i oni s mirovinom od 1.200,00 do 1.750,00 kn (232,26 eura).

Za umirovljenike koji pored hrvatske imaju i inozemnu mirovinu vrši se provjera o visini obiju mirovina, nakon čega se svrstavaju u jednu od navedenih razreda.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Iznos i distribucija „uskrsnica“	Broj umirovljenika	2.100	800
Iznos i distribucija „božićnica“	Broj umirovljenika	2.300	1.500

Programa 1016 : Zaštita životnog standarda

Pad životnog standarda najčešće nastaje kao posljedica gubitka ili smanjenja prihoda u obitelji kao i porasta troškova života, a razlozi za to mogu biti: gubitak zaposlenja, razvod braka i raspad obitelji, starost, nastupanje bolesti ili invalidnosti, gubitak hranitelja obitelji itd., a tijekom protekle dvije godine porast osoba koje su u riziku od siromaštva dodatno se povećavao kao posljedica korona krize sa svim popratnim pojavama, a tijekom ove godine veliki broj građana dolazi do ruba siromaštva i zbog invazije Rusije na Ukrajinu što je prouzročilo veliki porast troškova života globalnih razmjera. Budući da je, dakle uvijek riječ o višestrukim uzrocima, Upravni odjel osmišljava i poduzima ciljane mjere i aktivnosti koje su dovoljno snažne i kreativne da odgovore tim brojnim i neočekivanim situacijama, na način da život socijalno ugroženim osobama učine znatno podnošljivijim.

Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH za razdoblje 2021.-2027. godine, kao i Zakon o socijalnoj skrbi, uz Odluku o socijalnoj skrbi Grada Zadra, temeljni su dokumenti i okvir koji „omogućuje sustavan i zajednički pristup svih relevantnih dionika u rješavanju problema siromaštva i socijalne isključenosti, uz osiguravanje minimalnog standarda najugroženijeg dijela stanovništva, te sprečavanje novih pojava siromaštva“. Pri izradi Socijalnog programa Upravnog odjela za socijalnu skrb Grada Zadra uvažavan je pristup rješavanju problema siromaštva iz citirane strategije, poštujući pritom prioritete, ciljeve i aktivnosti u okviru svih strateških područja iz djelokruga rada lokalnih

zajednica. Bez obzira na korona krizu i globalnu krizu kao posljedicu rata u Ukrajini, uspjeli smo održati dosegnute standarde socijalnih potpora i osigurati pomoć za podmirivanje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama koje one same, a niti uz pomoć članova obitelji ne mogu osigurati, bilo zbog osobnih, gospodarskih, socijalnih, zdravstvenih ili nekih drugih nepovoljnih životnih okolnosti.

Za ostvarenje programa: Zaštita životnog standarda planirana su sredstva prema slijedećim aktivnostima

Tablica broj 4.

Program: Zaštita životnog standarda	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Aktivnost: Troškovi stanovanja	139.358,94	145.995,09	148.000,00	148.995,09
Aktivnost: Subvencija troškova javnog gradskog prijevoza	177.184,95	177.184,95	177.184,95	177.184,95
Aktivnost: Pučka kuhinja	99.542,11	99.542,11	99.542,11	99.542,11
Aktivnost: Suzb. Siromaštva - JNP i prenoć. i soc. samoposl.)	232.928,53	169.221,58	169.221,58	169.221,58
UKUPNO:	653.394,39	591.943,73	593.948,64	594.943,73

Aktivnost A1016-01: Podmirivanje troškova stanovanja

Opis i cilj aktivnosti

Temeljem odredbi starog Zakona o socijalnoj skrbi, koji je bio na snazi do početka 2022. godine JLS bile su u obvezi u svom proračunima osigurati sredstva za podmirivanje troškova stanovanja korisnicima zajamčene minimalne naknade u iznosu od 20% od iznosa zajamčene naknade. Odredbom čl. 42. novog Zakona o socijalnoj skrbi, („NN“ br. 18/22, 46/22 i 119/22) taj postotak se povećava tako da ne smije biti manji od 30% (osim u slučajevima kada su troškovi stanovanja po računima korisnika ZMN iz mjeseca u mjesec manji od tog postotka). U troškove stanovanja ubrajaju se: podmirivanje utroška električne energije, utrošak vode, komunalna naknada, najamnina, troškovi grijanja itd. Sredstva za podmirivanje svih navedenih troškova stanovanja osiguravaju se u proračunu lokalnih zajednica osim troškova grijanja koji se osiguravaju u državnom proračunu (1.170,00 kn ili 155,29 eura po korisniku, odnosno po jednom kućanstvu).

Pokazatelji uspješnosti

Pravo na podmirivanje dijela troškova stanovanja tijekom 2022. godine koristilo je 265 kućanstava. Sredstva za podmirivanje troškova stanovanja isplaćivao se izravno distributerima (Elektri i Vodovodu), a ne na račun korisnika. Sukladno odredbama novog Zakona o socijalnoj skrbi od siječnja 2023. godine sredstva za podmirivanje troškova stanovanja isplaćuju se korisnicima ZMN koji raspolažu rješenjem Grada Zadra o pravu na podmirivanje troškova stanovanja i to na način da uz predočenje osobne iskaznice u jednoj od poslovnica FINE preuzimaju pripadajući iznos kojim potom sami podmiruju svoje troškove stanovanja.

Pozicije za podmirivanje utroška električne energije vode i ogrijeva u 2023. godini brišu se i uvodi se samo jedna jedinstvena pozicija pod nazivom „troškovi stanovanja“ koja se u odnosu na zbroj prethodno navedenih pozicija povećava za 50.000,00 kn (6.636,14 eura), kao posljedice povećanja postotka od ZMN po korisniku.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Troškovi stanovanja	Broj korisnika	280	250

Aktivnost: Podmirivanje troškova javnog gradskog prijevoza

Opis aktivnosti

Odlukom o socijalnoj skrbi određene su kategorije građana koje mogu besplatno koristiti javni gradski prijevoz. Najveću skupinu sačinjavaju umirovljenici s mirovinom do 3.000,00 kn (398,17 eura), zatim osobe starije od 65 godina koje ne ostvaruju pravo na mirovinu te pripadnici pojedinih udruga građana. Besplatni javni gradski prijevoz mogu koristiti i svi članovi iz socijalno ugroženih obitelji koji su korisnici zajamčene minimalne naknade, prava koje se ostvaruje preko Centra za socijalnu skrb Zadar.

Pokazatelj uspješnosti

Sukladno Odluci o socijalnoj skrbi pravo na korištenje ove usluge moglo bi ostvarivati oko deset tisuća osoba, ali prema informacijama iz Liburnije d.o.o. Zadar, od tog broja njih tek oko 4.500 predigne iskaznicu, odnosno koristi to pravo tijekom godine. Preostali ne koriste tu mogućnost bilo zbog činjenice što imaju vlastiti prijevoz, ili se jednostavno ne kreću izvan vlastitog kvarta ili su pak teško ili ograničeno pokretni te trebaju poseban prijevoz.

Pokazatelj učinka Kategorije korisnika	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Umirovljenici i starije osobe bez mirovine te čl. udruga	Broj korisnika	4.900	4.000
Članovi obitelji korisnika zajamčene minim. naknade	Broj korisnika	280	150

Aktivnosti: Suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti

Pučka kuhinja

Opis aktivnosti

Korisnici ovog vida pomoći su osobe koje zbog životnih okolnosti te izostanka obiteljske solidarnosti nisu u stanju sebi osigurati podmirivanje osnovnih životnih potreba (nezaposlene osobe bez ikakvih primanja, duševno bolesne osobe, starije osobe bez ikakve obiteljske potpore, beskućnici itd). Osobama koje se ne mogu kretati obrok se dostavlja na kućnu adresu. Odobrenje za korištenje Pučke kuhinje donosi se u koordinaciji Caritasa Zadarske nadbiskupije i Centra za socijalnu skrb Zadar. Provedba ove usluge regulirana je Ugovorom između Caritasa Zadarske nadbiskupije i Grada Zadra, a sredstva za rad Pučke kuhinje osiguravaju se i iz drugih izvora: Zadarske nadbiskupije, Zadarske županije, donacija, itd.

Pokazatelj uspješnosti

Tijekom 2022. godine pravo na korištenje Pučke kuhinje koristilo 330 osoba od toga 272 osobe kuhinju je koristilo svakodnevno. Za 50 osoba koje zbog starosti ili iz zdravstvenih razloga nisu u stanju doći do Pučke kuhinje, te zbog mogućnosti zaraze korona virusom, ručak se dostavljao na kućnu adresu. Kad se sve uzme u obzir u Pučkoj kuhinji se tijekom jedne godine pripremi više od 100.000 obroka. Kako se povećao broj korisnika Pučke kuhinje, a i zbog rasta cijena energenata, kao posljedice rata u Ukrajini, sredstva za rad Pučke kuhinje u proračunu za 2023. godinu povećavaju se za 20.000,00 kn (2.654,46 eura) u odnosu na tekuću godinu.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Dnevni obroci za osobe u riziku od siromaštva	Broj korisnika	350	330

Jednokratne novčane pomoći i socijalna samoposluga

Opis aktivnosti i Pokazatelji uspješnosti

Jednokratna novčana pomoć dodjeljuje se obiteljima i pojedincima koji žive u iznimno otežanim, često neočekivanim životnim okolnostima (liječenje izvan Zadra, nabava lijekova, elementarne nepogode...). Iako se ova mjera naziva „jednokratna“, ovu vrstu pomoći pojedine obitelji koriste i u više navrata tijekom godine, a zbog iznimno otežanih životnih okolnosti koje ponekad traju dulje vrijeme. Dodjelom novčanih sredstava ovim obiteljima izbjegnute su postupci ovrha, iskapčanja iz elektro i vodovodne mreže, nemogućnosti nabave lijekova itd. Ova mjera potpuno je opravdana i spada u red najuspješnijih interventnih mjera obiteljima u potrebi, zbog čega se ova pozicija u proračunu povećava za 6.636,14 eura (50.000,00 kn).

Socijalna samoposluga prepoznata je već kao jedna od nužnih socijalnih usluga, jer prema podacima iz Ureda pravobraniteljice u Hrvatskoj nekoliko stotina tisuća građana živi u riziku od siromaštva. Za osobe koje se nalaze u takvoj situaciji socijalna samoposluga je jedan od važnijih izvora pomoći. U Hrvatskoj ih, prema najnovijim podacima djeluje 52. Svim samoposlugama kronično nedostaje prehrambenih namirnica i higijenskih potrepština u odnosu na realne potrebe, zbog čega je potrebno redovito vršiti senzibilizaciju javnosti i provodeći akcije prikupljanja donacija iz različitih izvora.

Na području Grada Zadra oko 430 socijalno ugroženih kućanstava povremeno ili trajno koristi usluge socijalne samoposluge. Pored sredstava iz Proračuna Grada Zadra najveći dio namirnica osigurava se iz donacija (Nadbiskupija, župni karitasi, trgovački lanci i ostali dobrotvori...)

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
a) Broj prevladanih kriznih situacija isplatom JNP	Broj korisnika	160	140
c) Broj pruženih usluga podjele prehr. namirnica	Broj korisnika	450	430

Prenočište za beskućnike

Opis i cilj aktivnosti

U partnerstvu Grada Zadra i Caritasa Zadarske nadbiskupije 2006. godine izgrađeno je i opremljeno prenočište za beskućnike. Prenočište se nalazi u neposrednoj blizini zgrade Caritasa i Pučke kuhinje, kapaciteta za dvanaest osoba. Do sada se pokazalo da prenočište zadovoljava potrebe za smještajem svih beskućnika koji su se zatekli na području grada Zadra i koji su udovoljavali uvjetima za smještajem. Prenočište je smješteno u samostalnom objektu koji se nalazi u Ulici F. Tuđmana, površine 120 m², a sastoji se od tri spavaonice, dva sanitarna čvora, dva kupatila, skladišta te sobe za dežurnog kućepazitelja. Jedna prostorija je uređena je kao dnevni i poludnevni boravak za pokretne samce koji imaju gdje prespavati, ali tijekom dana nemaju nikakvu pomoć ili podršku članova uže ili šire obitelji. Korisnici prenočišta za beskućnike su uglavnom osobe koje nisu u mogućnosti da si trajno pa čak niti privremeno, zbog niza nepredvidivih životnih okolnosti, osiguraju stanovanje na bilo koji drugi način (korisnici zajamčene minimalne naknade bez ikakve obiteljske potpore, osobe zatečene u skitnji, osobe otpuštene s izdržavanja zatvorske kazne koji se nemaju gdje smjestiti, itd).

Pokazatelji uspješnosti

Tijekom 2022. godine u prenočištu je bilo na povremenom ili stalnom smještaju ukupno 18 korisnika, od kojih njih 8 prenočište koristi više od godinu dana u kontinuitetu.

Prihvat beskućnika u prenočištu, pored smještaja podrazumijeva pružanje i slijedećih usluga: redovne zdravstvene preglede, osiguravanje tri obroka dnevno, radno-okupacijski tretman, pomoć pri ostvarenju socijalnih prava, savjetovanje s ciljem resocijalizacije beskućnika, nalaženje honorarnih poslova itd. Posebno je hvalevrijedan njihov angažman u obradi zemlje na Bokanjcu gdje sami proizvode poljoprivredne kulture za potrebe pučke kuhinje.

Za provedbu svih programskih aktivnosti prenočišta potrebno je godišnje osigurati oko 450.000 do 500.000,00 kn, (59.725,26 do 66.361,40 eura) što podrazumijeva plaće za jednog pomoćnog radnika u kuhinji i jednu spremačicu u trajanju od najmanje dva sata dnevno, kućepazitelja (zaštitorska služba preko noći), režijske troškove, troškove održavanja objekta itd. Najveći dio sredstava u iznosu od 235.000,00 kn (31.189,86 eura) do sad se osiguravao iz Proračuna Grada Zadra, a ostalo iz proračuna Zadarske županije, Zadarske nadbiskupije i ostalih donacija. Zbog učestalih pokušaja zlouporabe prenočišta potrebno je pojačati nadzor nad skloništem povećanjem satnice kućepazitelju, što podrazumijeva i povećanje sredstava za rad prenočišta za 2023. godinu za iznos od 40.000,00 kn (5.308,91 euro).

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
b) Smještaj i psihosocijalna zaštita beskućnika	Broj korisnika	20	15

Program 1017 : Socijalna i psihosocijalna zaštita obitelji, djece i mladih**Tablica broj 5.**

Program: Socijalna i psihosoc. zaštita obitelji, djece i mladih	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Aktivnost: Obiteljske potpore i mjere populacione politike	474.815,85	579.678,80	619.000,00	619.000,00
- Podmirivanje dijela troškova boravka djece u vrtićima	126.086,67	175.000,00	150.000,00	150.000,00
- Naknade za opremu novorođ.	262.791,16	345.079,30	410.000,00	410.000,00
- Potpora obiteljima 4 i + djece	11.945,08	10.617,82	10.000,00	10.000,00
- Obiteljsko savjetovalište	2.654,46	3.981,68	4.000,00	4.000,00
Sufinanc. vannast. i izvanškolskih aktivn. za djecu korisn. dječ. dopl.	71.338,51	45.000,00	45.000,00	45.000,00
Aktivnost: Sprječavanje nasilja i zlostavljanja u obitelji	46.452,98	46.452,98	46.452,98	46.452,98
Aktivnost: Zaštita materinstva, zdravlja i prava djece	5.308,91	5.308,91	5.308,91	5.308,91
Aktivnost: Nastavak školov. djece Doma za odgoj Zadar	1.858,12	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:	528.435,86	631.440,69	670.761,89	670.761,89

Aktivnost A1017-03 : Obiteljske potpore i mjere populacijske politike

Subvencija boravka u dječjim vrtićima**Opis aktivnosti**

Boravak djece u vrtićima i jaslicama reguliran je Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju („NN“ broj 10/97, 107/07 i 94/13 i 98/19), a subvencija boravka Odlukom o socijalnoj skrbi i Zaključkom o utvrđivanju visine iznosa za ostvarenje pojedinih prava iz Odluke o socijalnoj skrbi.

Pokazatelj uspješnosti

Ova aktivnost spada u red demografskih kao i socijalnih mjera koje značajno ublažavaju udar na obiteljski budžet, a s druge strane omogućava djeci predškolskog uzrasta sudjelovanje u programima koji osiguravaju zadovoljavanje djetetovih primarnih potreba i koji utječu na sve aspekte djetetova razvoja: tjelesno, intelektualno, emocionalno, socijalno. Pravo na subvenciju u predškolskim ustanovama (vrtićima i jaslicama), sukladno Odluci o socijalnoj skrbi, tijekom 2022. godine ostvarilo je 215 obitelji (260 djece) u iznosima od 100,00 kn (13,3 eura), 300,00 kn (39,8 eura) ili 600,00 kn (79,6 eura) po djetetu, što ovisi o socijalnom i psihosocijalnom statusu ili broju djece u obitelji koja borave u jednoj od predškolskih ustanova.

Pomoć za opremu novorođenčeta**Opis i ciljevi aktivnosti**

U socijalni program Grada Zadra uvršten je niz populacijskih mjera, a jedna od njih odnosi se na isplatu jednokratne novčane naknade kao roditeljima za opremu njihovog novorođenog djeteta. Odlukom o socijalnoj skrbi od početka 2018. godine povećane su naknade za opremu novorođenčadi na način da se za prvorodeno dijete u obitelji isplaćuje jednokratni iznos od 2.000,00 kn, (265,45 eura), drugo dijete

iznos od 3.000,00 kn, (398,17 eura) te za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje će se iznos od 4.000,00 kn (530,89 eura). Programom za 2022. godinu iznos za svako treće i sljedeće rođeno dijete povećan je na 35.000,00 kn (4.645,30 eura). U vrijeme stravične depopulacije na razini cijele Hrvatske naprosto se nameće potreba za stalnim uvođenjem novih mjera koje podrazumijevaju i povećano izdvajanje novčanih sredstava, kako bi se kod mladih probudila svijest i želja za osnivanjem obitelji i rađanjem djece, a sve s ciljem demografske obnove naše društvene zajednice. Podizanjem novčane naknade za treće i svako sljedeće rođeno dijete u obitelji na 35.000,00 kn (4.645,30 eura) može biti jezičac na vagi za sve one koji bi i inače voljeli imati više djece da se na to i odvaži. Navedeni iznos isplaćuje se tijekom sedam godina nakon rođenja djeteta u iznosima po 5.000,00 kn godišnje (663,61 euro).

Pokazatelj uspješnost

Tijekom 2022. godine pravo na naknadu za opremu novorođenčeta ostvarilo je 670 obitelji, što otprilike odgovara godišnjem prosjeku rođene djece čiji roditelji imaju prebivalište na području Grada Zadra. Ova vrsta pomoći ujedno spada i u socijalne mjere, jer dolazak novog člana obitelji stvara povećane potrebe i predstavlja dodatno opterećenje na obiteljski budžet. Tome ide u prilog i činjenica da se obiteljima novorođene djece isplaćuju jednokratne novčane pomoći još iz proračuna Zadarske županije i HZZO-a. U 2022. godini, prvog od kako se povećao iznos naknade za 3+ rođeno dijete, rođeno je 98 djece s pravom na naknadu u iznosu od 4.645,30 eura. Zbog navedenog proračunska se za 2023. godinu povećavaju kao što će biti svih narednih šest godina.

Pomoć obiteljima s četvoro i više djece

Opis i ciljevi aktivnosti

Imajući u vidu sve poteškoće i probleme s kojima se suočavaju mnogočlane obitelji s četvoro i više djece, sami roditelji organizirali su se osnovavši Udrugu 4 +. Udruga je osnovana s ciljem izjednačavanja mogućnosti i poboljšanja uvjeta života djece iz višečlanih obitelji, zatim postizanja učinkovite prevencije rizičnih ponašanja, a s druge strane i prepoznavanja i jačanja talenata i sklonosti kod djece te kao dokaz da su djeca najveće bogatstvo zajednice i da se višestruko isplati žrtvovati i ulagati u djecu. Zbog svega navedenog ova pozicija se povećava u odnosu na prethodnu godinu za novih 5.306,91 euro.

Obiteljsko savjetovalište

Zbog kriza unutar braka i obitelji, potrebno je permanentno jačati mjere ka suzbijanju i ublažavanju uzroka koji dovode do takovih pojava. Jačanje kapaciteta Obiteljskog savjetovališta jedna je od tih mjera, koje već dvadesetak godina djeluje pri Caritasu Zadarske nadbiskupije. Brojni su razlozi koji danas slabe ili narušavaju sklad unutar obitelji kao što su: gubitak člana obitelji, narušeni odnosi između bračnih partnera, nasilje i zlostavljanje unutar obitelji, poremećaji u ponašanju kod djece i mladih nastalih uslijed različitih vidova neprihvatljivog ponašanja, nezaposlenost i nedostatak sredstava za život itd. Za korisnike savjetovališta usluge su besplatne. Sredstva osigurana za 2022. godinu u iznosu od 20.000,00 kn koja su namijenjena za honorare stručnim djelatnicima (psiholozi, socijalni radnici...), zbog pojačanih potreba povećavaju se u 2023. godini za 10.000,00 kn (1.327,23 eura).

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
a) Broj i kvaliteta usluge boravka djece u predšk. ust.	Broj korisnika subvencije	300	240
b) Visina novč. pomoć za opremu novorođenčadi	-Broj novorođene djece -Broj 3+ djece godišnje	700 100	650 95
c) Pomoć djeci iz Obitelji 4+ (obitelji s 4 i više djece)	Broj obitelji	100	70
d) Broj obitelji i djece koja su se obratila za usl. savjetov.	Broj korisnika	90	80

Sufinanciranje izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti djece

Iako Grad sa svim sadržajima kojima raspolaže, nudi mladima velike mogućnosti za kreativno i smisljeno korištenje slobodnog vremena izvan škole, još uvijek se da zaključiti da mladi to ne konzumiraju u onoj mjeri kojom bi smo bili zadovoljni. Korona kriza, agresija Rusije na Ukrajinu i posljedično inflacija i porast troškova života možda su dijelom zapreka da roditelji djece nemaju dovoljno sredstava za plaćanje članarine u jednom od športskih klubova, ustanova ili udruga u kojima bi njihova djeca mogla na kreativan način provoditi svoje slobodno vrijeme. Stoga se došlo na ideju da Grad Zadar iz svog proračuna sufinancira troškove članarine u iznosu od 15,00 eura mjesečno, ali samo za djecu za koju roditelji ostvaruju pravo na dječji doplatok.

Ovime se stvaraju pretpostavke da se izjednačavaju mogućnosti participacije u svim segmentima života svoj djeci, dakle i onoj čiji roditelji inače ne bi mogli svojoj djeci osigurati razvijanje talenata u područjima života koja nisu isključivo vezana za školske obveze.

Aktivnost: Sprječavanje nasilja i zlostavljanja u obitelji

Opis aktivnosti

Nasilje u obitelji je svaki oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja. Sprječavanje nasilja u obitelji regulirano je Zakonom o zaštiti nasilja u obitelji i Protokolom o postupanju u slučaju obiteljskog nasilja. Sukladno Protokolu lokalne zajednice u partnerstvu s resornim ministarstvom i nevladinim sektorom dužne su osigurati smještaj za žrtve obiteljskog nasilja, a najčešće se radi o nasilju nad ženama i djecom. Ovu aktivnost na područje Zadarske županije provodi Udruga za pomoć ženi i djetetu „Duga“, koja je za tu namjenu osnovala sklonište za žrtve obiteljskog nasilja, „Malu kuću“. Grad Zadar je za tu namjenu osigurao prostor, a udruga Duga je taj prostor uredila i opremila sredstvima iz donacija. Aktivnosti udruge, odnosno Male kuće provode se s ciljem zbrinjavanja i pružanja psihosocijalne zaštite zlostavljanim ženama i djeci – žrtvama obiteljskog nasilja, zatim podizanja kvalitete života žrtava nasilja, provođenja mjera edukacije o njihovim pravima i mogućnostima daljnje reintegracije u zajednici, uz osiguravanje ostalih primarnih životnih i društvenih potreba žena i djece, žrtava nasilja.

Smještaj u Maloj kući reguliran je Rješenjem nadležnog Centra za socijalnu skrb, osim u iznimnim, kriznim situacijama privremenog zbrinjavanja. Međusobni odnosi o provedbi dijela programa između Grada i Udruge Duga regulirani su posebnim ugovorom. Udruga Duga dio sredstava namijenjenih žrtvama nasilja u vidu tzv. glavarina osigurava iz proračuna Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, a dio sredstava za plaće i honorare stručnih djelatnika osigurava se u proračunima Grada Zadra i Zadarske županije. .

Pokazatelj uspješnosti

U skloništu je tijekom 2022. godine, na dulji rok bilo zbrinuto ukupno 27 osoba, od toga broja zbrinjavanje se odnosilo na 13 žena i 14 djece. Odrasle osobe bile su u dobi od 22 do čak 65 godina, a djeca od 2 do 17 godina. Poseban dio aktivnosti koja se provodi paralelno s smještajem odnosi se na savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja, kao mjera primarne i sekundarne prevencije sprječavanja obiteljskog nasilja. U savjetovalištu je pored stalno zaposlenih angažirano i 12 educiranih volontera koji tijekom jedne godine prime oko 275 SOS poziva za pomoć i razgovor, a od toga 40 obitelji u kojima se dogodilo nasilje i zlostavljanje ušli su u dugotrajniji savjetodavni tretman.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Kapacitet smještaja u skloništu za žrtve nasilja	Broj korisnika	30	28
Kapacitet tretmana savjetovališta	Broj korisnika	310	290

Aktivnost A1017-05 :Zaštita materinstva i mentalnog zdravlja djeteta

Opis aktivnosti

U suradnji s Odjelom ginekologije Opće bolnice Zadar provode se tečajevi pripreme roditelja za porod i roditeljstvo. Tečaj provode stručne osobe koje rade na odjelu u suradnji s educiranim volonterima. Pored navedenih aktivnosti na odjelu pedijatrije Opće bolnice Zadar permanentno se provodi akcija „Za osmijeh djeteta u bolnici“ čiji je cilj promicanje i primjena humanijeg bolničkog liječenja, putem organiziranja društveno-zabavnih sadržaja s djecom i za djecu, putem poticanja igre i aktivnosti među djecom, te oplemenjivanja i opremanja bolničkog ambijenta, a Društvo „Naša djeca“ svojim aktivnostima afirmira prava i interese djece.

Program 1019 Financiranje udruga s područja socijalne skrbi

Opis i cilj programa

Ovim programom obuhvaćeno je sufinanciranje udruga i humanitarnih organizacija s ciljem psihosocijalne zaštite pojedinih skupina građana. Po objavi javnog natječaja udruge se javljaju sa svojim prijedlozima programa koji se, posebnim postupkom vrednuju temeljem zadanih kriterija, nakon čega se donosi Odluka o raspodjeli sredstava i na koncu se sa svakom udrugom ponaosob zaključuje ugovor o međusobnoj suradnji. Po zaključivanju ugovora vrši se transfer novčanih sredstava prema dinamici provedbe pojedinih programskih aktivnosti.

Navedeni program provodi se s ciljem zaštite i promicanja prava te tjelesnog i mentalnog zdravlja osoba s invaliditetom svih dobnih skupina. Aktivnostima udruga, čiju provedbu dodjelom prostora i financijskih sredstava podupire UO za socijalnu skrb, omogućen je niz pogodnosti za osobe s invaliditetom, s ciljem što je moguće učinkovitijeg izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom koje žive na području grada Zadra.

Aktivnost 1019-01 Prijenosi udrugama građana

Dodijeljen je odgovarajući prostor za rad slijedećim udrugama: Udruga osoba oštećena sluha, Udruga slijepih i slabovidnih osoba, Udruga invalida rada, Udruga za autizam, Udruga za Down sindromi, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama – Svjetlo, itd. Svim udrugama pored dodjele i opreme prostora pruža se i financijska potpora za provedbu njihovih programskih aktivnosti. Što se tiče osiguranja tehničke podrške i dostupnosti temeljnih dokumenata značajnih za političko sudjelovanje u životu zajednice sredstvima iz proračuna Grada Zadra nabavljeni su i pisači stroj na Braillovim pismom, govorno računalo i pisač na Braillovom pismu, a u planu je nabava taktilnih traka za kretanje slijepih osoba po gradu koje će se ugraditi po nogostupima glavnih prometnica predviđenih za kretanje pješaka. Udruzi gluhih i slabočujnih osoba također su nabavljena tehnička pomagala koja im olakšavaju komunikaciju u svakodnevnom životu.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Broj udruga s programima i korisnicima	Broj korisnika	2.500	2.300
	Broj programa	30	30

Razvoj i unaprjeđenje volonterstva u zajednici- Volonterski centar Zadar

Volontiranje se, u smislu Zakona o volonterstvu, definira kao dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje. Volontiranje kao društveni fenomen pomaže stvaranju lokalnih mreža i stvara osjećaj odgovornosti za rješavanje problema koji postoje u zajednicama. Tijekom 2013. godine započeo je s aktivnostima Volonterski centar Zadar. U programe Volonterskog centra uključen je veliki broj relevantnih ustanova i pojedinaca zainteresiranih za ovu vrstu društvenog angažmana. Grad Zadar osigurao je odgovarajući prostor za rad, a sredstva za plaće djelatnika i ostali troškovi Volonterskog centra osiguravaju se iz Proračuna Zadarske županije i Grada Zadra. Nakon početnih aktivnosti vezanih za medijsku kampanju i istraživanje ponude i potražnje za volontiranjem Volonterski centar se već nametnuo kao koristan i aktivan čimbenik od interesa za cijelu zajednicu u kojem je registrirano preko 1.000 volontera, spremnih u svakom trenutku svoje slobodno vrijeme iskoristiti za društveno koristan rad

Gradsko društvo Crvenog križa Zadar

Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Zadar neprofitna je udruga humanitarnog karaktera, osnovana na temelju Zakona o Crvenom križu i Statuta Hrvatskog Crvenog križa. Na temelju spomenutih propisa donesen je i Statut Gradskog društva Crvenog križa Zadar kojim je utvrđena svrha osnivanja društva Crvenog križa te propisano obavljanje javnih ovlasti i drugih određenih djelatnosti sukladno potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima. Programske aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa Zadar usmjerene su na slijedeće aktivnosti: dobrovoljno davalaštvo krvi, prva pomoć i zaštita zdravlja, humanitarna pomoć, rad s djecom i mladeži, služba traženja i interveniranja u kriznim situacijama itd.

Pravilnikom o načinu i rokovima plaćanja sredstva iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog crvenog križa utvrđuje se način i rokovi plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rada ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa – općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa. Ovim povećanjem sredstava ispoštivane su odredbe navedenog Pravilnika.

Zakonske i druge pravne osnove za uvođenje programa:

- Zakon o socijalnoj skrbi
- Zakon o udrugama
- Odluka o socijalnoj skrbi
- Zakona o volonterstvu („NN“ broj 58/07 i 22/13),
- Zakon o Hrvatskom Crvenom križu („NN“ br. 71/10 i 136/20)

- Pravilnik o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa („NN“ broj 18/2011)
- Zakon o zaštiti osobnih podataka
- Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge

Amandmanima su povećana sredstva za rad pojedinih udruga kako je prikazano u tablici br. Ispod. Međutim, konačni iznosi za potporu provedbi programa udruga znat će se tek po okončanju javnog natječaja za prijavu programa udruga koji će uslijediti po donošenju proračuna za 2023. godinu.

Tablica broj 6.

Program: Financiranje udruga s područja socijalne skrbi	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Aktivnost: A1019-01 Prijenosi udrugama građana	209.038,42	218.329,02	218.329,02	218.329,02
- Udruga osoba ošteć. sluha	13.272,28	13.272,28	13.272,28	13.272,28
- Aktivnosti manjih udruga	13.272,28	13.272,28	13.272,28	13.272,28
- Udruga slijepih i slabovidnih	17.253,97	19.450,53	19.450,53	19.450,53
- Udruga „Svjetlo“	10.617,82	10.617,82	10.617,82	10.617,82
- OŠ Voštarnica	4.645,30	4.645,30	4.645,30	4.645,30
- Udr. za down sindr i autizam	23.890,11	23.890,11	23.890,11	23.890,11
Aktivnost: Razvoj i unaprjeđenje volonterstva u zajednici	13.272,28	13.272,28	13.272,28	13.272,28
Aktivnost: Gradsko društvo crvenog križa Zadar	112.814,39	119.450,53	119.450,53	119.450,53
UKUPNO:	209.038,42	218.329,02	218.329,02	218.329,02

Program 1021: Poboljšanje kvalitete života osobama s invaliditetom

Psihosocijalna zaštita osoba s tjelesnim i intelektualnim teškoćama obuhvaća potpuno ili djelomično financiranje aktivnosti vezanih za poboljšanje uvjeta života osobama s invaliditetom, što podrazumijeva njihovu rehabilitaciju i stvaranje pretpostavki za ravnopravno uključivanje u život svoje društvene zajednice. U programe udruga s aktivnostima usmjerenim na poboljšanja psihofizičkog stanja i kvalitete života uključeno je oko 1500 osoba svih dobnih skupina koje imaju prebivalište na području grada Zadra.

Zakonske i druge pravne osnove za uvođenje programa:

- Strategija razvoja grada Zadra 2013-2020.
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine
- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću
- Zakon o socijalnoj skrbi
- Odluka o socijalnoj skrbi
- Zakon o zaštiti osobnih podataka
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom
- Pravilnik o poticajima za zapošljavanje osoba s invaliditetom

Sredstva za provedbu pojedinih aktivnosti raspodijeljena su kako slijedi u tablici ispod.

Tablica broj 7.

Program: Poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Aktivnost: Izjednačavanje mogućn. za osobe s invaliditetom	<u>90.251,51</u>	<u>55.743,58</u>	<u>55.743,58</u>	<u>55.743,58</u>
- Kombi vozilo za prijevoz osoba s invaliditetom	35.835,16	35.835,16	35.835,16	35.835,16
- Plaža za osobe s invaliditetom	19.908,42	9.290,60	9.290,60	9.290,60
- Programi udruge tjelesnih invalida Zadar	10.617,82	10.617,82	10.617,82	10.617,82
Aktivnost: pomoć korisnicima osobne invalidnine	23.890,11	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:	90.251,51	55.743,58	55.743,58	55.743,58

Aktivnost 1021-03: Izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom

Plaža za osobe s invaliditetom

Cilj i opis aktivnosti

Ova aktivnost odnosi se na osiguravanje uvjeta za olakšani ulazak i izlazak iz mora osobama s invaliditetom uz pomoć pomagača-asistenata na plaži Vitrenjak. Naime, veliki broj osoba s invaliditetom koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica ili uz pomoć druge osobe dolaze na plažu Vitrenjak, ne samo iz Zadra nego i iz cijele Zadarske županije kao i iz drugih dijelova Hrvatske, tako da je ovaj projekt prepoznat i kao dio turističke ponude Grada Zadra. Troškovi kupališta pored honorara osobama koje pomažu pri ulasku u more osobama s invaliditetom podrazumijevaju i redovito održavanje i čišćenje plaže. Tijekom 2022. godine instalirana je specijalna dizalica na glavnoj plaži u Diklu, kojom je omogućen samostalni ulazak u more osobama s težim invaliditetom, uključujući i one koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica. Narednih godina u planu je nabava istih takvih dizalica i u naseljima Kožino i Petrčane, ali tek pošto se odrede točne lokacije, pripremi teren i uključe ostali partneri u projektu (Zadarske županija i Turistička zajednica Grada Zadra)

Pokazatelj uspješnosti

U aktivnosti namijenjene nepokretnim i teško pokretnim osobama kao pomoć pri ulasku u more na plaži za osobe s invaliditetom na Vitrenjaku uključeno je sedamdesetak osoba s područja grada Zadra i znatno veći broj onih koji dolaze iz drugih dijelova Hrvatske, čak i inozemstva. Instaliranjem dizalica za spuštanje u more nepokretnih i teškopokretnih osoba u Diklu i od ranije na plaži Kolovare stekli su se uvjeti dodatnog izjednačavanja mogućnosti uključivanja u svakodnevni život zajednice svih kategorija osoba s invaliditetom.

Prijevoz osoba s invaliditetom

Opis aktivnosti

Prijevoz za osobe s invaliditetom posebno prilagođenim kombi vozilom. Korisnici vozila uglavnom su osobe s invaliditetom s prebivalištem na području grada Zadra koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica. Prijevoz se obavlja po pozivu i besplatan je za krajnje korisnike. Vozilo je kupljeno sredstvima iz proračuna Grada Zadra i preneseno u vlasništvo Liburnije d.o.o.. Budući da je vozilo starije od deset godina te da su potrebe za ovom vrstom prijevoza sve veće, tijekom 2019. proračunske godine nabavljeno je novo kombi vozilo putem financijskog leasinga. Cijena vozila s prilagodbom za prijevoz osoba s invaliditetom s uključenim PDV-om iznosila je 418.834,00 kn (55.588,82 eura). U 2023. godini za ovu aktivnost treba osigurati iznos od 70.000,00 kn (9.290,60 eura) za 12 mjesečnih otplatnih rata te 200.000,00 kn (26.544,56 eura) za plaće dvojice vozača kombi vozila, što ukupno iznosi 270.000,00 kn (35.835,16 eura).

Pokazatelj uspješnosti

Ovu vrstu usluge koristi svakodnevno oko dvadeset osoba koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica i još oko trideset osoba koje povremeno koriste prijevoz, što je zapravo i normativ kojeg podnosi vozilo i kojega mogu pratiti dva vozača. Prijevoz se najčešće koristi za odlazak na posao, kupovinu, športska natjecanja, kulturna događanja, plažu za osobe s invaliditetom itd.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Izjednačavanje mogućnosti za osobe s težim tjelesnim i ment. oštećenjem organizma	Broj korisnika pojedinih programa	450	420

Ranije planirana aktivnost novčana pomoći korisnicima osobne invalidnine preko Centra za socijalnu skrb Zadar

zbog nedostatka jasnih kriterija i postupaka za provedbu koji su prethodno trebala biti regulirani Odlukom o socijalnoj skrbi, nije uvrštena niti u program za 2023. godinu.

Ostale aktivnosti usmjerene na poboljšanje uvjeta života osobama s invaliditetom

Dodijeljen je i uređen prostor za rad Udruge tjelesnih invalida Zadar kao i ostalim udrugama koje okupljaju različite kategorije osoba s invaliditetom. U suradnji s Udrugom tjelesnih invalida Zadar uklanjaju se barijere na svim razinama kako bi se omogućilo nesmetano kretanje osoba s invaliditetom koje se kreću uz pomoć kolica ili hodalice (prilagodba rubnjaka i drugih barijera za kretanje po javnim površinama i za pristup javnim ustanovama, osiguranje parkirališnih mjesta za vozila osoba s invaliditetom itd.).

Prijevozničko poduzeće Liburnija d.o.o. u suradnji s Gradom Zadrom omogućilo je prijevoz osobama s invaliditetom prilagodbom postojećih kao i nabavom novih autobusa za tu namjenu (niskopodni autobusi s ugrađenom rampom za ulazak osoba s invaliditetom koje se kreću uz pomoć kolica i drugih pomagala). DV „Latica“ kao i Osnovna škola „Voštarnica“, također raspolažu posebno prilagođenim vozilom za prijevoz djece i učenika kojima je ta vrsta prijevoza potrebna.

II. GLAVA 040-03: DJEČJI VRTIĆ LATICA

Program 1022-predškolski odgoj djece s teškoćama u razvoju

Zakonska osnova za uvođenje programa

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („NN“ br.10/97, 107/07 i 94/13, 98/19)
- Zakon o socijalnoj skrbi („NN“ br. 18/22, 46/22 i 119/22)
- Zakon o ustanovama („NN“ 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19)
- Strategija razvoja Grada Zadra za razdoblje 2013. - 2020.
- Opća uredba o zaštiti podataka – Uredba EU 2016/679
- Zakon o provedbi Opće uredbi o zaštiti podataka („NN“ br. 42/18)
- Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika-pročišćeni tekst („NN“ br. 128/09, 142/14, 23/19 i 83/21)

Za izvršenje svih programa i aktivnosti DV Latica za razdoblje 2022-2024 planirani su slijedeći iznosi:
Tablica broj 8.

	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Glava 040-02: DV „Latica“	1.006.495,45	1.165.666,11	1.097.507,87	1.102.507,93
Aktivnost: Rashodi za zaposlene	799.920,37	875.884,27	880.214,09	885.214,15
Aktivnost: Materijalni rashodi	198.606,41	270.401,99	212.913,93	212.913,93
Aktivnost: Financijski rashodi	995,42	1.061,78	1.061,78	1.061,78
Aktivnost: Kapitalno opremanje	6.973,26	18.318,07	3.318,07	3.318,07

Naziv programa: Redovna djelatnost

Dječji vrtić Latica Zadar javna je ustanova čiji je osnivač Grada Zadar. Osnovna djelatnost ustanove je provedba programa odgoja i obrazovanja za djecu rane i predškolske dobi urednog razvoja s prebivalištem na području grada Zadra (UR) i programe odgoja i obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju (TUR) s prebivalištem na području cijele Zadarske županije, a u skladu s razvojnim osobinama, socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama djece. Od rujna 2022. godine vrtić pohađa ukupno 158 djece. Od toga broja 43 je djece urednog razvoja, a 115 je djece s teškoćama u razvoju čiji je stupanj i vrstu teškoće odredio Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Sva djeca nastavljaju pohađanje vrtića u 2023. godini.

Opis i cilj programa

DV Latica u procesu odgoja i obrazovanja provodi slijedeće programe: 1. Redovan program u inkluzivnim skupinama, 2. Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s poremećajima iz spektra autizma, 3. Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s višestrukim teškoćama, 4. Poseban edukacijsko-rehabilitacijski program za djecu s intelektualnim teškoćama i 5. Poseban inkluzivni edukacijsko-rehabilitacijski program podrške za djecu svih vrsta teškoća u razvoju. Programi specijalizirane predškolske ustanove DV Latica provode se s ciljem osiguranja uvjeta za poticanje komunikacije, socijalnog, emocionalnog, intelektualnog i tjelesnog razvoja djece UR i djece s TUR kojima je neophodno osigurati potrebnu podršku u procesu inkluzije. Polaznici vrtića su djeca urednog razvoja i djeca koja imaju motorička oštećenja, snižene intelektualne sposobnosti, oštećenja vida, oštećenja sluha, poremećaje govorno-jezičnog razvoja i komunikacije, poremećaje iz spektra autizam i višestruke teškoće. Ustanova provodi dnevne aktivnosti i primarni joj je cilj osigurati život djeteta sa i bez teškoća u razvoju u njegovoj domicilnoj sredini, u okruženju svoje najprirodnije i najvažnije zajednice – obitelji **stvarajući uvjete za inkluziju**.

Pokazatelji uspješnosti

Plan i program za svaku pedagošku godinu ovisi o broju djece UR i djece s TUR, odnosno funkcionalne sposobnosti pojedinog djeteta s TUR, o čemu nalaz i mišljenje donosi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (jedinstveno tijelo vještačenja).

U DV Latica u novom prostoru objekta u Mocirama, uz stalno zaposlene, postupno se zaposlio do kraja kolovoza 2022. ukupno 43 radnika od toga 6 na pola radnog vremena. Najveću stavku financijskog plana DV Latica činili su i još čine rashodi za zaposlene (odgojitelji, edukacijski rehabilitatori, logopedi, psiholog, fizioterapeuti, zdravstvena voditeljica te pomoćni radnici za njegovu skrb i pratnju i administrativno-tehničko osoblje), dok ostale rashode osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Općine i Gradovi odakle dolaze djeca s TUR, a manji dio sredstava osigurava se vlastitim prihodima (participacija roditelja djece u redovnom programu) i iz različitih donacija. Dio prihoda činio je i tzv. akumulirani višak iz prethodnih godina, uplaćivan iz resornog ministarstva kojega nije bilo moguće utrošiti zbog nedostatka prostornih uvjeta. Ovaj akumulirani višak iz prethodnih godina DV Latica utrošio je na opremanje novih prostora u novoj zgradi Centra Mocire. Ove pedagoške 2022./2023. godine popunjeni su svi prostorni kapaciteti u novom prostoru.

Razlike u odnosu na prethodnu godinu:

Promjene nastale zbog preseljenja u novu zgradu u Mocirama izravno su se odrazile na novčana sredstva potrebna za rad DV Latica i širenje programa. Od ukupnog povećanja po ovom prijedlogu proračuna za 2023. godinu, najveći iznos povećanja odnosi se na rashode za nove zaposlene radnike, od kojih su neki već zasnovali radni odnos, a za neke je natječaj u tijeku tako da će u konačnici biti 46 zaposlenika od kojih je 7 na nepuno radno vrijeme (5 na 4 h i 2 na 6 h - pomoćni radnici za njegovu skrb i pratnju). Naime, preseljenjem u nove prostore u zgradu na Mocirama i potrebe unaprjeđenje programa ustanove, odnosno većeg broja upisane djece i širenja programa, od rujna 2022. ukazala se potreba, uz prethodno zaposlene tijekom 2021. i 2022., za dodatnim zapošljavanjem edukacijskog rehabilitatora i pomoćnih radnika za njegovu, skrb i pratnju u preraspodjeli broja sati prema potrebi programa.

Ostala značajnija povećanja odnose se na materijalne troškove, prvenstveno zbog pojačane potrošnje režijskih troškova i potrebe za daljnjim opremanjem prostora i nabave didaktičkih materijala, itd.

IV. GLAVA: 040-04 ZDRAVSTVO

Opis i cilj zdravstvenih programa

Zdravstveni programi provode se s ciljem prevencije nastanka bolesti i zaštite tjelesnog i mentalnog zdravlja građana, zdravstvenog odgoja i zdravstvenog prosvjećivanja, zatim prevencije ovisnosti o opojnim drogama, alkoholu, kocki te s ciljem podizanja standarda zdravstvenih usluga nastavkom ulaganja u izgradnju, adaptaciju i opremanje zdravstvenih ustanova na području grada Zadra. Ovim programima omogućeno je, dakle pružanje zdravstvenih usluga višeg standarda od onog koji je propisan Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Planom za zdravlje Zadarske županije među glavnim prioritetima uvršteni su: ovisnosti o opojnim drogama kod mladih, kardiovaskularni rizici, tjelesna neaktivnost, nasilje i zlostavljanje, stradavanja u prometu, skrb o starim i nemoćnim osobama, zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja itd. te su kao takvi planirani u programu UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra kako bi se i Grad Zadar kao partner zdravstvenim ustanovama i udrugama građana uključio u rješavanje tih javnozdravstvenih i društvenih problema.

Zakonske i druge pravne osnove za uvođenje programa su:

- Strategija razvoja grada Zadra 2013-2020 s izmjenama i dopunama.
- Plan za zdravlje Zadarske županije
- Odluka o uvjetima i načinu držanja pasa i mačaka, načinu postupanja s neupisanim psima te s napuštenim i izgubljenim životinjama (Glasnik Grada Zadra, br. 4/19)
- Zakon o zaštiti životinja („NN“ br. 102/17 i 32/19)
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („NN“ br. 100/18, 125/19 i 147/20)
- Zakon o suzbijanju zlorabe opojnih droga („NN“ br. 107/01, 87/02, 163/03, 141/04, 40/07, 149/09, 84/11 i 80/13 i 39/19)
- Nacionalna strategija za suzbijanje zlorabe droga u RH.
- Zakon o udrugama („NN“ br. 74/14 i 70/17 i 98/19)

Sredstva za realizaciju programa s područja zdravstva

Za izvršenje svih programa prevencije nastanka bolesti i zaštite zdravlja za razdoblje 2023. -2025. planirani su slijedeći iznosi:

Tablica broj 9.

GLAVA: 040-04	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
ZDRAVSTVO	357.024,35	831.673,04	655.654,73	655.654,73
1. Program: Financiranje potreba u javnom zdrav.	104.187,40	623.961,85	443.961,85	443.961,85
2. Program: Pomoć Općoj bolnici Zadar	196.429,76	132.722,81	136.704,50	136.704,50
3. Program: Prevencija i borba protiv bolesti ovisn.	23.890,10	42.471,30	42.471,30	42.471,30
4. Program: Udruge s područja zdravstva	32.517,09	32.517,08	32.517,08	32.517,08

Program: Sufinanciranje potreba u javnom zdravstvu**Sredstva za realizaciju pojedinih aktivnosti iz programa: Financiranje potreba u javnom zdravstvu
Tablica broj 10.**

	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Program: Sufinancir. potreba u javnom zdravstvu	104.187,40	623.961,85	443.961,85	443.961,85
Aktivnost: Veterin.-higijenski servis i sklonište za napušt. pse i mačke	44.462,14	349.771,05	49.771,05	49.771,05
Aktivnost: Viši standard pružanja zdravstvenih usluga	14.599,51	53.101,68	53.101,68	53.101,68
Aktivnost: Pomoć djeci u prve tri godine života-Rana intervencija	45.125,75	53.089,12	53.089,12	53.089,12
Aktivnost A1023-09 Pomoć pri liječ. izvan mjesta prebivališta	0,00	168.000,00	288.000,00	288.000,00

Aktivnost A1023-02 Zaštita i skrb o životinjama**Cilj i opis i cilj aktivnosti:**

Ova aktivnost podrazumijeva tri različite usluge. Prva se odnosi na poslove uklanjanja lešina životinja s javnih površina grada Zadra (uginuli i pregaženi psi, mačke, ptice itd.), koju obavlja Veterinarska stanica Zadar, a što se definira posebnim ugovorom. Druga usluga se odnosi se na poslove hvatanja i daljnjeg zbrinjavanja pasa i mačaka lutilica. Ovi poslovi su temeljem provedenog natječaja povjereni Veterinarskim ambulantama MUSTAĆ j.d.o.o., jedinom registriranom subjektu za obavljanje tih poslova na području Zadarske županije, s kojim je također zaključen ugovor o međusobnim pravima i obvezama. Treća usluga se odnosi na provođenje programa zaštite divljači koja se zatekne na području grada Zadra. Zakonom o zaštiti životinja i Zakonom o lovstvu definiran je način postupanja s divljim životinjama koje se zateknu na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta, a što se posebno odnosi na šira područja gradova. Temeljem Zakona o lovstvu Grad Zadar je donio Program zaštite divljači (čiji nacrt sukladno odredbama zakona izrađuje Lovački savez hrvatske), temeljem kojega u slučaju pojave divljači na urbanom području grada, uklanjanje i daljnje zbrinjavanje divljači obavljaju lokalna lovačka društva.

Pored navedenog tijekom 2023. godine planirana je izgradnja i opremanje županijskog azila za napuštene i izgubljene pse i mačke koje se zateknu na javnim površinama na području grada Zadra. Nositelj projekta je Zadarska županija, a iz Proračuna Grada Zadra za 2023. godinu osigurava se potpora u iznosu od 300.000,00 eura.

Pokazatelj uspješnosti

Tijekom 2022. godine s javnih površina grada Zadra zbrinuto je 37 pasa bez nadzora vlasnika koji se nakon hvatanja zbrinjavaju u Sklonište za životinje smještenom na području Općine Privlaka. U istom periodu uklonjeno je 97 lešina životinja (psi, mačke, divlje životinje, galebovi, golubovi...), 7 divljih životinja (uglavnom čagljevi i lisice) te je u tri navrata uklonjen klionički otpad. Ovim aktivnostima značajno je zaštićena higijena grada i mogućnost ugroze građana.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Sigurnost građana i higijena grada	Broj zbrinutih pasa lutilica	60	50
	Broj zbrinutih lešina životinja	140	120
	Broj zbrinutih divljih životinja	20	10

Aktivnost 1023-04 Dežurstva turističkog tima HMP-a

Cilj i opis aktivnosti

U ovu aktivnost spada i financiranje dodatnog tzv. turističkog tima HMP-a, što se provodi u partnerstvu Grada Zadra s Domom zdravlja Zadar i Zadarskom županijom. Ovom aktivnošću znatno je poboljšan standard zdravstvenih usluga tijekom ljetnih mjeseci kada se, zbog velikog broja turista i načina života (gužve u prometu, pojačano konzumiranje alkohola i opojnih droga, ljetne vrućine...) očekuje veća potreba za hitnim liječničkim intervencijama.

Pokazatelji uspješnosti

U potpunosti je opravdano uvođenje Dodatnog tima hitne medicinske pomoći za vrijeme trajanja tri ljetna mjeseca. U praksi se do sad pokazalo da bi izostankom ove vrste intervencije veliki broj ljudi ostao bez pravovremene pomoći što bi imalo dalekosežne i tragične posljedice. Iz proračuna Grada Zadra za ovu aktivnost izdvaja se godišnji iznos od 55.000,00 kn. (7.299,75 eura).

Poboljšanje dostupnosti zdravstvene zaštite na zadarskim otocima

Cilj i opis aktivnosti

Pružanje kvalitetnih i pravovremenih zdravstvenih usluga na udaljenim zadarskim otocima, zbog raštrkanosti, malog broja stanovništva i nedostatka liječnika obiteljske medicine, oduvijek je predstavljalo problem, kako organizacijski tako i financijski. Reorganizacijom i preustrojem Hitne medicine i sanitetskog prijevoza taj problem je još više došao do izražaja. Do donošenja sustavnog rješenja od strane resornog ministarstva, stalno se iznalaze načini kako donijeti optimalno rješenje kojim žitelji tih otoka ne bi bili uskraćeni za odgovarajuću zdravstvenu zaštitu. Kako problem nije trpio odlaganje došlo se do dogovora na relaciji Zadarske županija, Dom zdravlja i Grada Zadra kojim je teret financiranja ravnomjerno raspoređen na navedene dionike. Tako se Grada Zadar ugovorom obvezao da će sufinancirati prijevoz timova opće medicine na udaljenim zadarskim otocima na slijedećim relacijama:

- Ist – Molat – Ist
- Silba – Premuda – Silba
- Silba – Olib – Silba

Dom zdravlja za potrebe organizacije i provedbe broskog prijevoza, proveo otvoreni postupak javne nabave usluga male vrijednosti. Po okončanju postupka javne nabave, s najpovoljnijim ponuditeljem, zaključen je Okvirni sporazum na razdoblje od 3 (tri) godine, kao okvir za utvrđivanje uvjeta za sklapanje jednogodišnjih ugovora o pružanju usluge prijevoza sa ovlaštenim prijevoznicima. Iz Proračuna Grada Zadra za 2023. godinu za ovu aktivnost osigurava se iznos od 36.510,00 eura.

Kako se zbog trošnosti ambulanti na zadarskim otocima gotovo svake godine ukaže potreba za adaptacijom, uređenjem ili opremanjem pojedinom od njih valja biti pripravan kako bi se na traženje liječnika promptno reagiralo i otklonila eventualna ugroza pacijenata ili medicinskog osoblje ambulante. Zbog toga se u proračunu ostavlja preventivnih 30.000,00 kn (3.981,68 eura).

Aktivnost 1023-08 Prepoznavanje problema i pomoć djeci u prve tri godine života

Cilj i opis aktivnosti

Po definiciji sustava socijalne skrbi dijete s teškoćama u razvoju definira se kao „dijete koje zbog tjelesnih, senzoričkih, komunikacijskih, govorno-jezičnih ili intelektualnih teškoća treba dodatnu podršku za učenje i razvoj kako bi ostvarilo najbolji mogući razvojni ishod i socijalnu uključenost“. U ranu intervenciju uključeni su zdravstveni, predškolski, obrazovni i sustav socijalne skrbi. Na području Zadarske županije ranu intervenciju obavlja Kabinet za ranu intervenciju sredstvima iz proračuna Zadarske županije, Grada Zadra i Caritasa Zadarske nadbiskupije, što je regulirano ugovorom o međusobnim pravima i obvezama.

Pokazatelji uspješnosti

Ciljana skupina ovog programa su djeca u prve tri, a nerijetko i do sedme godine života koja se rađaju s određenim neurorizikom. Prema podacima Kabineta za ranu intervenciju od ukupno 1.650 novorođene djece godišnje, njih oko 200 trebaju podršku stručnog tima. Kod 67 djece odmah po rođenju dijagnosticirane su prirodne malformacije i deformacije, a za ostalu djecu treba poseban stručni postupak kako bi se na vrijeme uočile razvojne poteškoće. Roditelji djece s razvojnim poteškoćama prolaze težak put suočavanja s dijagnozom kao i s nizom svakodnevnih praktičnih problema. Kako bi se dala podrška roditeljima i stvorili optimalni uvjeti za razvoj djece i njihovo uključivanje u normalne tijekove odrastanja i života u Kabinetu se obavi preko stotinu sati razvojnih procjena, zatim oko tisuću sati savjetovanja i patronažnih posjeta te na desetke predavanja, radionica i stručnih skupova. Tijekom 2019. godine došlo je do privremenog zastoja u radu Kabineta za ranu intervenciju, ali to krajnji korisnici

nisu osjetili, jer su uslugu rane intervencije mogli dobiti u jednoj od privatnih praksi, a refundacija računa pokrivena je iz proračuna Grada Zadra. Početkom 2020. godine Kabinet nastavlja sa radom u novim i znatno boljim uvjetima na Ravnicama. Tijekom 2022. godine kabinet se dodatno osnažio, kako programski tako i kadrovski zbog čega će sredstva za ovu aktivnost trebati u 2023. godini povećati za 60.000,00 kn (7.963 eura) što će ukupno iznositi 400.000,00 kn (53.089,11 eura).

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Pružanje usluga djeci s razvojnim poteškoćama	Broj djece	240	230
	Broj usluga (intervencija)	1.700	1.500

Aktivnost 1023-09 Pomoć roditeljima za vrijeme liječenja njihove djece u zdravstvenim ustanovama izvan Zadra

Prema podacima baze hospitalizacija - Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, tijekom samo jedne godine u bolnicama izvan Grada Zadra 2.388 dana provedu na stacionarnom liječenju djeca do 18 godina starosti čiji roditelji imaju prebivalište na području Grada Zadra te još dodatnih 928 dana liječenja djece po dnevnim bolnicama izvan Zadra. Roditelji djece u najvećem broju slučajeva primorani su boraviti gradu u kom se dijete liječi dokle god traje liječenje, što podrazumijeva dodatne troškove koji premašuju mogućnosti obiteljskog budžeta i izaziva dodatni stres kod roditelja.

Imajući u vidu sve navedeno odlučeno je da se iznađu načini kako bi se roditelje rasteretilo barem ovog financijskog opterećenja na način da Grada Zadar iznajmi dva stana u Zagrebu i jedan u Splitu, dakle u gradovima u kojima se uglavnom liječe djeca u situacijama kad to nije moguće obaviti u OB Zadar. Zamišljeno je da stanovi moraju biti najmanje trosobni i namješteni kako bi u jednom stanu u isto vrijeme moglo boraviti više roditelja djece, a u slučajevima kada su popunjeni kapaciteti u tim iznajmljenim stanovima roditelji bi sami našli stan na slobodnom tržištu, a Grada Zadar bi im iz svog proračuna refundirao te troškove smještaja.

Program 1024 Pomoć Općoj bolnici Zadar

K1024-01 Cilj i opis aktivnosti

Grad Zadar, zbog ograničenih limita odnosno sredstava namijenjenih za rad OB Zadar kao i zbog podizanja standarda i kvalitete pružanja zdravstvenih usluga, sredstvima iz svog proračuna pomaže u radu i funkcioniranju Opće bolnice Zadar. Sredstva se uglavnom usmjeravaju za nabavu dijagnostičke opreme te na izgradnju, dogradnju i opremanje objekata.

Pokazatelj uspješnosti

U razdoblju 2001. - 2021. za potrebe OB Zadar iz proračuna Grada Zadra izdvojeno je 40 milijuna kuna. Sredstva su se uglavnom usmjeravala za nabavu dijagnostičke opreme (ultrazvučni aparati za potrebe pojedinih odjela, mikroskopi, digitalni colordoppler, perimetar, respirator, CT aparat, magnetska rezonanca, kolonoskop, gastroskop itd.), kao i na izgradnju, dogradnju i opremanje objekata (nadogradnja stacionara za neurologiju, psihijatriju i bolničku sterilizaciju, izrada projektne dokumentacije za izgradnju Poliklinike, opremanje nove bolničke kuhinje, uređenje okoliša Poliklinike, uređenje odjela ginekologije itd.) te nabavu lijekova.

Tijekom 2022. godine iskazane su potrebe za nabavu sljedeća dva uređaja:

Uređaja za operaciju katarakte za Odjel oftalmologije i optometrije s pripadajućom operacijskom opremom i UZV uređaj za Odjel radiologije koji omogućuje pristup i teže dostupnim tvorevinama u dojci.

Razlozi za nabavu navedenih uređaja leže i u činjenici što je za obadvije procedure u OB Zadar postojale značajne liste čekanja, a nabavom ovih uređaja osigurana je viša razina kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite gravitirajućih pacijenata.

Za 2023. proračunsku godinu planiran je bio iznos od 1.000.000,00 kn (132.722,49 eura) u svrhu daljnjeg poboljšanja uvjeta pružanja zdravstvenih usluga u OB Zadar, ali je amandmanom zatraženo povećanje u iznosu od 300.000,00 eura za uređenje i opremanje zubne ordinacije za djecu i odrasle osobe s intelektualnim poteškoćama.

Sredstva za realizaciju programa: Pomoć OB Zadar

Tablica broj 11.

Program: Pomoć Općoj bolnici Zadar	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Kapitalni projekt: donacije OB Zadar	196.429,76	132.722,81	136.704,50	136.704,50

Program 1025 Prevencija i borba protiv ovisnosti

Opis i cilj programa

Ovisnost o opojnim drogama veliki je društveni i obiteljski problem. Proizvodnja raznih droga u svijetu raste iz godine u godinu, a napose heroina, kokaina i amfetamina. Zloupotreba droga globalni je problem koji nije zaobišao ni Hrvatsku ni Zadarsku županiju. Naglo širenje epidemije, osobito heroinske ovisnosti, bilježi se od početka devedesetih godina, a Zadarska županija po broju liječenih ovisnika prepoznata je kao jedna od tri vodeće županije u Hrvatskoj.

Program prevencije ovisnosti o drogama (kao i drugih rizičnih ponašanja mladih) provodi se u partnerstvu odgovarajućih ustanova, udruga građana i stručnih osoba koje se bave svim aspektima prevencije ovisnosti (strategija okruženja, univerzalna prevencija, selektivna i indicirana prevencija), a s ciljem smanjenja i suzbijanja zloupotrebe droga i skrbi za zdravlje mladih.

Ukupna sredstva planirana za realizaciju pojedinih aktivnosti iz programa Prevencija i borba protiv bolesti ovisnosti i osmišljavanje korištenja slobodnog vremena mladih, prikazana su u tablici ispod.

Tablica broj 12.

Prevencija i borba protiv bolesti ovisnosti	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Aktivnosti: Kampanja, osmišljavanje slobodnog vremena i šk. prev. programa	23.890,11	42.471,30	42.471,30	42.471,30

Aktivnost A1025-01 Kampanja protiv bolesti ovisnosti

Kampanja se, kao jedan od načina suočavanja s problemima ovisnosti kod mladih, provodi u suradnji s odgovarajućim ustanovama i udrugama putem sljedećih aktivnosti: obilježavanje prigodnih datuma vezanih za promicanje zdravlja: međunarodni dan nepušenja, međunarodni dan borbe protiv ovisnosti, svjetski dan mladeži, svjetski dan zdravlja itd. U sklopu toga osmišljavaju su promidžbeni materijali uz sustavno praćenje pojavnosti opojnih droga kod mladih u gradu Zadru.

Aktivnost A1025-02 Osmišljavanje slobodnog vremena mladih

Ova aktivnost provodila se kroz afirmaciju sporta i sportskih aktivnosti kao izvora životne radosti djece i mladih, organiziranjem prigodnih sportskih susreta pod motom „sportom protiv droge“, zatim poticanjem volonterstva i građanskog aktivizma mladih, čime se mladima omogućuje aktivnije uključivanje u rješavanje problema unutar zajednice, a ujedno ih se udaljava od nepoželjnih mjesta i sadržaja zabave i rizičnih ponašanja.

Aktivnost A1025-04 Školski preventivni programi - učenje socijalnih vještina

Cilj i opis aktivnosti

Između Zadarske županije, Grada Zadra i Zavoda za javno zdravstvo Zadar zaključen je Ugovor kojim se provodi program prevencije ovisnosti i neprihvatljivog ponašanja kod mladih pod nazivom „Učenje socijalnih vještina“. Program se provodi u svim osnovnim školama u organizaciji Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i liječenje ovisnosti ZJZ, a uz suradnju i uključenost nastavnika pojedinih škola, profesora zadarskog Sveučilišta i volontera.

Pokazatelji uspješnosti

U ovu aktivnost, koja se provodi već sedmu godinu za redom, uključeno je oko 3.600 učenika i 175 nastavnika tijekom jedne školske godine, što upućuje na činjenicu da se radi o najcjelovitijoj i najsveobuhvatnijoj aktivnosti na području prevencije i suzbijanja ovisnosti u populaciji djece i mladih. Po isteku dvogodišnjih ugovora zaključuju se ugovori na naredne dvije godine.

Zbog mogućnosti prijenosa zaraze korona virusa tijekom 2020. i 2021. godine došlo je do zastoja u provedbi ovog programa. Evaluacijom ovog programa iz godine u godinu se uočava pad interesa za eksperimentiranjem s opojnim drogama, kao i ostalih vidova neprihvatljivog ponašanja kod mladih. Od 2022. godine nastavlja se provoditi program učenja socijalnih vještina za što je u 2022. godini ugovorno osigurano u proračunu Grada Zadra 40.000,00 kn (5.308,91 euro), a u 2023. godini osigurava se iznos od 180.000,00 kn (23.890,11 eura) a sve kako bi se proširio obuhvat na još veći broj razreda, odnosno učenika nego što je to bilo do sada.

Aktivnost A1025-05 Aktivnosti ustanova, udruga i humanitarne aktivnosti

Opis aktivnosti

Udruge građana važan su segment u provedbi gradskog programa usmjerenog na suzbijanje zlouporabe opojnih droga. Svojim aktivnostima pokrivaju vrlo širok spektar djelovanja, od primarne i sekundarne do tercijarne prevencije ovisnosti o opojnim drogama, a obuhvaćaju i programe resocijalizacije i rehabilitacije liječenih ovisnika. Nakon provedenog Javnog natječaja zaključen je ugovor o međusobnoj suradnji te je tijekom 2020. godine pružena financijska potpora za provođenje programa sljedećim udrugama: Udruga apstinencija za pomoć pri resocijalizaciji „Porat“, Udruga za izvannastavne i izvanškolske aktivnosti „CINAZ“, Udruga za suzbijanje zlouporabe droga i pomoć obiteljima ovisnika „Nada“, Comunita „Mondonuovo“ i Zajednica „Cenacolo“ (priprema, upućivanje i liječenje ovisnika o opojnim drogama), Caritas (Obiteljsko savjetovalište), Gradsko društvo Crvenog križa (programi zamjene narko-pribora te savjetovalište za ovisnike).

Pokazatelji uspješnosti

Programima prevencije i borbe protiv ovisnosti udruga također je u velikoj mjeri smanjen je interes za potražnjom i konzumacijom duhana, alkohola, marihuane i svih težih droga kod mladih na području grada Zadra. Primarnim preventivnim aktivnostima udruga godišnje je uključeno oko dvije tisuće učenika, studenata, a sekundarnim i tercijarnim nekoliko stotina eksperimentatora i ovisnika o opojnim drogama te posredno i članova njihovih obitelji.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Broj udruga s programima i korisnicima	Broj korisnika	320	260
	Broj programa	10	7

Program 1026 Udruge s područja zdravstva

Cilj i opis aktivnosti

Sufinanciranjem programa odgovarajućih udruga pridonosi se prevenciji suzbijanja masovnih bolesti, prevenciji nastanka kardiovaskularnih bolesti, zloćudnih novotvorina, šećerne bolesti, psihičkih bolesti, bolesti mišićno-koštanog i vezivnog tkiva itd. Partnerski odnos uspostavljen je sa sljedećim udrugama: Društvo oboljelih od multiple skleroze Zadarske županije, Udruga dijaliziranih, transplantiranih i kroničnih bubrežnih bolesnika Zadar, Liga protiv raka Zadar, Udruga za osteoporozu Zadar, Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara Zadar, Hrvatska udruga leukemija i limfomi - Podružnica Zadar, Hrvatska liga protiv reumatizma - Ogranak za Zadarsku županiju, Udruga djece oboljele od šećerne bolesti – „Cukrići“, Udruga prerano rođene djece – „Palčići“, aktivni dobrovoljnog davalatstva krvi itd.

Pokazatelji uspješnosti

U aktivnosti spomenutih udruga bilo je uključeno više od tisuću i pol osoba, ne samo oboljelih nego i stručnih osoba, terapeuta, volontera i drugih koji žele pomoći u ublažavanju ili otklanjanju problema s kojima se suočavaju oboljeli jedne od navedenih kroničnih bolesti i članovi njihovih obitelji. Tijekom 2021. i 2022. godine programi udruga u dobroj mjeri bili su reducirani, a sve zbog ograničenja koja je prouzročila pandemija korona virusa. Po svemu sudeći ta vrsta problema je iza nas, tako da se može očekivati normalizacija provedbe programa udruga tijekom 2023. godine.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Broj udruga s programima i korisnicima	Broj korisnika	1.400	1.200
	Broj programa	12	10

Sredstva za realizaciju programa

Tablica broj 13.

Program/Aktivnost	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Program: 1026 Udruge s područja zaštite zdravlja i prev. nastanka bolesti	32.517,08	32.517,08	32.517,08	32.517,08
Aktivnost: Održavanje stručnih skupova	3.981,68	3.981,68	3.981,68	3.981,68
Aktivnost: Donacije udrugama za pomoć oboljelima od kroničnih nezaraz. bolesti	28.535,40	28.535,40	28.535,40	28.535,40

V. GLAVA 040-04: UDRUGE IZ DOMOVINSKOG RATA I II. SVJETSKOG RATA

Program 1027 Udruge iz Domovinskog rata

Opis i cilj programa

Osnovni cilj ovog programa je očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata te jačanje sustava skrbi za braniteljsku i stradalničku populaciju i članove njihovih obitelji.

Psihosocijalna zaštita sudionika i stradalnika Domovinskog rata obuhvaća: sufinanciranje programa dvadeset i jedne udruge iz Domovinskog rata, zatim sufinanciranje honorara za dva stručna djelatnika Centra za psihosocijalnu pomoć Zadar, obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata, održavanje grobnih mjesta poginulih hrvatskih branitelja, podizanje i održavanje spomen obilježja podignutih u znak sjećanja na važne događaje iz Domovinskog rata itd.

Pokazatelji uspješnosti

Bez obzira na protok vremena, posljedice rata još uvijek se osjećaju, kako u široj društvenoj zajednici tako i u životu svakog pojedinca, poglavito onih koji su neposredno bili uključeni u ratna djelovanja ili izgubili blisku osobu. Svojevrsno olakšanje branitelji pronalaze angažmanom u jednoj od braniteljskih udruga. U aktivnostima udruga, koje podrazumijevaju zaštitu digniteta i promicanje vrijednosti Domovinskog rata kao i zaštitu prava i interesa branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, sudjeluje više tisuća osoba.

Po provedenom natječaju financiraju se programi i aktivnosti slijedećih udruga iz Domovinskog rata: Udruga roditelja poginulih branitelja, HVIDR-a Zadar, Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata grada Zadra, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata, Udruga udovica hrvatskih branitelja, Udruga hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a, Udruga hrvatskih civilnih stradalnika, Udruga specijalne policije iz Domovinskog rata, Udruga Žene u Domovinskom ratu, Udruga veterana IV. gardijske brigade, Udruga tenkista, Udruga Prvi hrvatski redarstvenik, Udruga dragovoljaca HRM-a, Udruga 112. brigade, Udruga veterana Vojne policije, Udruga HVIDR-a „Donat“. Tijekom 2021. godine programi braniteljskih udruga u dobroj mjeri bili su reducirani, a sve zbog ograničenja koja je prouzročila pandemija korona virusa, što je za očekivati da će se dogoditi i tijekom 2022. godine.

Posebnu pomoć braniteljskoj populaciji predstavlja pružanje psihosocijalne pomoći koju im pružaju stručni djelatnici (psiholozi, psihijatri, pravnici...) angažirani honorarno u Centru za PSP. Ovom aktivnošću hrvatski branitelji oboljeli od PTSP-a ne moraju se izlagati troškovima kod privatnim ordinacijama niti neugodnostima zbog odlazaka u Psihijatrijsku bolnicu Ugljan.

Ovdje spadaju i aktivnosti obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata (VRO „Maslenica 93“, 25. Dan obrane grada Zadra...). Troškovi obilježavanja obljetnica uglavnom se odnose na tiskanje promidžbenih materijala, prikupljanje građe iz Domovinskog rata, itd.

Održavanje grobnih mjesta i grobnica poginulih branitelja (74 grobna mjesta na Gradskom groblju i 15 grobnih mjesta na Groblju Belafuža) također spada u redovite godišnje aktivnosti, a tijekom 2020. godine iz proračuna Grada Zadra i Ministarstva branitelja kupljena je zajednička grobnica za preminule hrvatske branitelje koji nemaju vlastitu obiteljsku grobnicu.

Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Očekivana vrijednost
Broj udruga s programima i korisnicima	Broj korisnika	5.000	4.300
	Broj programa	20	16

Zakonske i druge pravne osnove za uvođenje programa su:

- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“ br. 121/17, 98/19 i 84/21)
- Nacionalni program Vlade RH o psihosocijalnoj i zdravstvenoj pomoći sudionicima Domovinskog rata i povratnicima iz mirovnih misija
- Zakon o udrugama („NN“ br. 74/14 i 70/17 i 98/19)
- Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („NN“ br. 26/15 i 37/21).

Sredstva za realizaciju programa:**Tablica broj 14.**

PROGRAM	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Hrvatski branitelji i zaštita digniteta Domovinskog rata	74.324,77	71.670,31	71.688,63	71.688,63

Program 1028 Udruge iz II. svjetskog rata i poraća**Opis i cilj programa**

Udruge iz II. svjetskog rata i poraća svojim programima zalažu se za afirmaciju antifašističkih vrijednosti hrvatskog društva i hrvatske povijesti, a s druge strane i zaštitu pripadnika Domovinske vojske i stradalnika totalitarnih režima koji su vladali u Hrvatskoj do stvaranja samostalne i neovisne Hrvatske: Udruga antifašističkih boraca i antifašista grada Zadra te Hrvatski domobran“, udruga ratnih veterana Hrvatske - ogranak Zadar.

Pokazatelj uspješnosti

Nakon provedenog javnog natječaja zaključeni su ugovori o provedbi programa sa slijedećim udrugama: Udrugom antifašističkih boraca i antifašista grada Zadra, „Hrvatskim domobran“, Udruga ratnih veterana Hrvatske - ogranak Zadar, Udruga logoraša antifašista.

Sredstva za realizaciju programa**Tablica broj 15.**

PROGRAM	Proračun 2022.	Plan 2023.	Plan projekcija 2024.	Plan projekcija 2025.
Udruge iz II. svjetskog rata i poraća	3.981,68	3.981,68	3.981,68	3.981,68

II.

Stupanjem na snagu ovog Programa prestaje važiti Program potreba za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra za 2023. godinu (*“Glasnik Grada Zadra”, broj 15/22*).

III.

Ovaj Program potreba za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra za 2023. godinu stupa na snagu prvog dana od dana objave u *“Glasniku Grada Zadra”*.

KLASA: 550-01/22-01/09

URBROJ: 2198/01-2-23-

Zadar, __. ____ 2023.

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA**PREDSJEDNIK**

Marko Vučetić